

2.4 Kawalan Inventori

Maksud kawalan inventori

- Menyimpan bahan mentah dan barangan untuk kegunaan perniagaan

Sistem kawalan Inventori

Sistem kawalan inventori selanjar (kuantiti pesanan tetap)

- Inventori selalu diawasi dan pesanan dibuat bergantung pada aras inventori
- Kuantiti pesanan dan titik pesanan semula adalah tetap

Sistem kawalan inventori (masa tetap)

- Inventori diperiksa secara berkala dalam tempoh
- Kuantiti pesanan bergantung pada aras inventori

Kepentingan kawalan inventori

1. Memastikan inventori mencukupi selalu
2. Tiada pembaziran kos inventori
3. Mengurangkan risiko kecurian dan kerosakan inventori
4. Mengelakkan pembaziran sumber

Jenis-jenis Inventori

Bahan mentah

- Sumber alam semula jadi dan bahan langsung/tidak langsung

Kerja dalam proses

- Produk separa/separuh siap masih dalam proses pengeluaran

Produk siap

- Output produk yang sempurna sepenuhnya dan sedia untuk dijual

Alat / Kaedah Kawalan Inventori

Analisis ABC

- Kaedah pengelasan tahap penggunaan inventori mengikut penggunaan nilai ringgit
- Nilai ringgi penggunaan meningkat, kepentingan meningkat

Kuantiti Pesanan Ekonomi [EQC (*Economic Order Quantity*)]

- Menentukan kuantiti pesanan optimum yang meminimumkan jumlah kos berubah
- Teknik pengurusan inventori mengimbangi 3 kos utama: belian, pesanan dan pegangan

- **Tujuan EOQ:**

1. Memastikan pengaliran kerja lancar
2. Mengawal kos inventori
3. Menepati masa & saiz tempahan
4. Dapat memuaskan pengguna

- **Formula model EOQ:**

$$- EOQ = \sqrt{\frac{2DS}{h}}$$

- * D ialah kos permintaan tahunan (dalam unit)
- * S ialah kos pesanan atau kos setiap kali menempah
- * H ialah kos pegangan setahun setiap unit

$$- TC = \frac{Qh}{2} + \frac{DS}{Q}$$

- * TC ialah jumlah kos inventori tahunan

Titik Pesanan Semula [ROP (*Reorder Point*)]

- Keputusan untuk menentukan masa bagi memesan semula inventori pada suatu kuantiti tertentu

- **Formula ROP:**

$$- ROP = D \times LT$$

- * D ialah permintaan harian
- * LT ialah tempoh waktu antara menempah dan menerima barang

Kaedah Tepat Pada Masa [JIT (*Just-in-Time*)]

- Memerlukan pembekal menghantar inventori tepat pada masa
- Meminimumkan kos dengan memesan inventori yang diperlukan sahaja

- **Objektif Pelaksanaan sistem JIT:**

1. Mengurangkan kos penyimpanan inventori
2. Mengelakkan pembaziran inventori
3. Menjimatkan masa pengurusan inventori
4. Memudahkan proses pengeluaran

- **Ciri-ciri penting sistem JIT:**

1. Mengekalkan kualiti produk
2. Berhubungan baik dengan pembekal
3. Proses pengeluaran yang pendek
4. Tenaga kerja yang fleksibel

- **Kebaikan penggunaan sistem JIT:**

1. Mengurangkan kos penyimpanan inventori
2. Mengelakkan pembaziran masa, tenaga & kos
3. Meningkatkan kecekapan pengeluaran
4. Mengeluarkan hasil tepat pada masanya